

BHV-aktuellt

för Dig som arbetar med barnhälsovård

Growth

Karlskoga Familjecentral och Vivalla har just avslutat piloten av vår kommande datajournal. Det känns roligt och spännande, samtidigt är det ett tidskrävande extraarbete de har tagit på sig, som kommer att komma oss alla tillgodo vid driftstart – TACK!

Maria Lind
Vårdutvecklare

Utskrivningsmeddelande från avd. 35

Innan jul (exakt datum inte bestämt) kommer ni att få utskrivningsmeddelande från avd. 35 via internpost istället för FAX-meddelande. Vi hoppas att det kommer att bli bättre för bägge parter.

Neonatalavdelningen vill gärna att ni kommer på besök innan barn som tillbringat lång tid på avdelningen skrivs ut. Familjens ansvariga sjuksköterska tar ansvar för att bjuda in.

Maria Lind

Rotarix kan beställas från 1 december 2017

Det blir byte (igen) av vaccin mot rotavirusinfektion, tillbaka till 2-dos Rotarix från januari 2018.

Rotarix (GSK) ges som bekant med endast 2 doser i stället för 3 som för Rotateq.

- Första dosen ges från 6 veckors ålder (inte senare än 12 veckor).
- Det ska vara ett intervall på minst 4 veckor mellan doserna.
- Andra dosen ges vid 12 veckor dvs. lämpligen vid 3-månadersbesöket (och normalt inte senare än 16 veckor men kan undantagsvis ges upp till 24 veckor).

Rotarix ges med klämtub – länk till instruktionsfilm (inget ljud) för hur klämtuben skall hanteras:

<https://sjukvardspersonal.glaxosmithkline.se/terapiomraden/Vacciner/vaccintillverkningsprocess.html>

För att förbereda/planera att vaccin finns hemma för vaccination till januari 2018 så kan BVC **beställa Rotarix av GSK Vaccin från och med 1 december 2017**. OBS! att Rotateq och Rotarix inte är utbytbara – har barnet börjat med Rotateq så måste vaccinationsserien också avslutas med Rotateq.

GSK Vaccin helgfria vardagar: 8.00-16.00

- Tel: 020 – 15 714 714
- Fax: 020 – 15 714 715
- E-post: vacciner@gsk.com

PS: Vaccination mot rotavirus kommer att ingå i det allmänna vaccinationsprogrammet någon gång under 2018 men oklart från vilket datum. Då kommer det inte längre att krävas läkarordination men vi måste således först invänta föreskriften om rotavirusvaccination från Folkhälsomyndigheten.

Leif Ekholm

Barnhälsovårdsöverläkare

Värna språket

För det enskilda barnet är ett rikt och utvecklat språk avgörande för det egna jaget och för barnets hela liv. Språket är en grundläggande rättighet.

Idag vet vi att tidiga språkstimulerande insatser i hemmen har avgörande betydelse för små barns språkutveckling.

Faktorer som verkar ha särskilt stor betydelse är:

- positiv attityd till läsning i hemmet
- förälders engagemang
- regelbunden högläsning
- tillgång till böcker och tidningar i hemmet.

De flesta familjer får idag en talong vid något besök på BVC. Den kan bytas mot en bok i närmaste bibliotek. I de flesta kommuner får man mer än en bok.

Det är viktigt att man får tillgång till sin första bok innan man fyller 12 månader. Vi planerar att i samarbete med länets kommuner/bibliotek skicka ut den första boken till alla BVC så att ni kan lämna den direkt i handen. Samtidigt kan ni informera om betydelsen av högläsning och vad biblioteken erbjuder.

Planen är att boken ska delas ut i samband med 8-månaders hembesök och att alla ska ha denna möjlighet under våren 2018!

Maria Lind

Några rader om psykologisk kunskap

I det förebyggande och hälsofrämjande arbetet är det inte alltid uppenbart vilka insatser som gör skillnad för de föräldrar och barn som vi möter. Kanske tänker vi att det är de direkta insatserna som har störst betydelse, till exempel i stunden när vi samtalar med någon. Men forskningen visar även att våra förväntningar har väldigt stor betydelse för hur utfallet blir. I en studie fann man till exempel att för omfödernskor var det en riskfaktor till att insjukna i depression om de inte förväntade sig stöd från annan än partnern efter hemkomst med det nyfödda barnet. Att föräldrar bär på en positiv förväntan om att det finns stöd att få är alltså en hälsofrämjande insats i sig.

Att föräldern i samband med exempelvis hembesöket, ges möjligheten att skapa positiva förväntningar om sitt BVC, bör därför ses som en viktig investering i nyblivna föräldrars och barns hälsa. Tidigare nämnda studie bekräftar även att det kan gälla oavsett om man har fått sitt första barn eller har barn sedan tidigare. Hembesöken i synnerhet ger dessutom många fina ringar på vattnet då både svenska och internationella studier visar att de generella hembesöken bland annat främjar amning. Om vi dessutom ger mer till de som behöver mer, finns även forskningsstöd för att hembesök kan innebära förbättrat föräldraskap och minskad föräldrastress.

Utifrån kunskapen om våra förväntningars betydelse så borde det alltså göra skillnad om vi som arbetar inom barnhälsovården informerar och påminner föräldrar om att de kan vända sig till sitt BVC om de behöver, ord som vi skickar med och som kan gro och verka, även när de inte är hos oss.

Lena Dahlgren Rutfjäll

Leg psykolog, Specialist i klinisk psykologi

Vad tycker du om team och teamarbete inom barnhälsovården?

Ulrika Nygren, vårdutvecklare i Sörmland, är doktorand i ett forskningsprojekt som handlar om team och teamarbete inom barnhälsovården. För en tid sedan fick ni en webbenkät av henne, om ni missat att svara, kontakta henne gärna via mail så får ni enkäten en gång till

Ulrika.s.nygren@dll.se

"I socialstyrelsens vägledning för barnhälsovård och i det nationella barnhälsovårdsprogrammet beskrivs teamarbete som ett av flera arbetssätt för att främja barns hälsa och utveckling. Läkarens, sjuksköterskans och psykologens kompetenser och erfarenheter beskrivs komplettera och stärka varandra inom barnhälsovårdsarbetet. Det nationella barnhälsovårdsprogrammet föreskriver även teambesök vid specifika åldrar hos barnet samt vid behov av utökat stöd eller

uppföljning. Forskning visar att teamarbete lämpar sig för komplexa och kontextberoende situationer, likaså att den helhetssyn som teamarbete medför kan bidra till att utjämna olikheter i barns hälsa och utveckling. Det saknas emellertid specifik kunskap om team och teamarbete inom barnhälsovården.

En nationell webbenkät erbjuds nu alla sjuksköterskor, läkare och psykologer som arbetar inom svensk barnhälsovård via e-post. Webbenkäten avser att kartlägga professionens uppfattning om team och teamarbete. Dina synpunkter är värdefulla!”

Maria Lind

Boken Leva med barn

Läsarundersökning bland föräldrar

Enkäten delades ut vid BVC-besök under maj och juni 2017. Från 19 av 26 BVC har 527 svar inkommit.

Svårt att ställa frågor

Det visade sig vara svårt att ställa frågor så att alla förstod hur vi menade. Här är några exempel:

- De som svarat att de **inte läst** boken skulle fylla i några följdfrågor om varför. Många som svarat att de **läst** boken, hade också svarat på dessa följdfrågor.
- Flera som **inte** fyllt i att de hellre läser digitalt, hade under kommentarer skrivit att de läser på nätet, t.ex. 1177.

Sammanfattning

De allra flesta är mycket positiva till boken. Vanliga kommentarer var:

- Bra information, bra råd och tips, tydlig och pedagogisk, intressant, lättläst.
- Den är speciellt bra när man får första barnet.
- Bra som uppslagsbok – att kunna läsa om det man funderar över för tillfället.
- Läser hellre digitalt och skulle vilja ha den som app.

Endast några få negativa kommentarer t.ex.

- Ej så relevant info, finns andra bättre böcker.
- Kapitlet om kön upplevdes som oerhört stereotypt, gammalmodigt, upprepning av traditionella könsroller.

Annica Olofsson
Administratör

Kontakt med psykolog under jul- och nyårshelgerna

Vill redan nu göra er uppmärksamma på våra rutiner när man önskar konsultation med psykolog under jul- och nyårsperioden när många av oss är lediga.

Under perioden 2017-12-21 t.o.m. 2018-01-08, och om ordinarie psykolog är ledig, kan ni komma i kontakt med Psykologenheten genom att mejla till den gemensamma brevlådan primpsykmhvbhv@regionorebrolan.se och blir senast nästkommande arbetsdag kontaktad av någon av våra psykologer.

Man kan även söka fram mejladressen i den Globala adresslistan; Psykologenheten för mödra- och barnhälsovård.

Lena Dahlgren Rutfjäll

Verksamhetschef Psykologenheten för mödra- och barnhälsovård

Barnkonventionen paragraf 18

Barnets föräldrar har gemensamt ansvar för barnets uppfostran och utveckling.

Staten ska hjälpa föräldrarna.

Postadress Region Örebro län, Barnhälsovårdsenheten, Box 1613, 701 16 Örebro, E-post: barnhalsovarden@regionorebrolan.se
Besöksadress Eklundavägen 11, Örebro, Tel: 019-602 70 37, Organisationsnummer: 232100-0164

www.regionorebrolan.se/bhv